

Naskersgaard, Gyden 25

Tidligere Junkersæde, matrikel 8 af Almsted ejerlav.

Augustenborg Distrikts Skyld - Panteprotokol 841 -

Areal	1876 -	52 73 95 ha. - 556,34 thaler reinertrag (nettoudbytte)
Ejendomsskyld i	1920 -	59 500 kr.
Grundskyld		38.500 kr.
Bygningskyld		21.000 kr.

Naskersgaard har tilforn været et junkersæde og skal have fået navn efter en junker "Nasker". Sådan fortæller Chr. Knudsen i 1857, 3.48. A. O. Jørgensen giver i Herregaardene paa Als i det 16. Aarhundrede" i Sønderjydske Aarbog 8 s. 120, følgende oplysning om navnet:

Navnet Naskersgaard er sikkert ældgammelt, og det kan tydes som "Naskær" (oldnordisk nar, nas = Lig) altså Lig - Kær, en sump eller et Vand, hvor Lig nedsænkes, ligesom man har Navnet Tyvkær for et Sted, hvor Tyvekvinde nedsænkedes, medens Mændene blev hængte.

Det er dog sikkert, at Naskersgaard har været en gammel adelig gård. I landsregisteret fra 1565 nævnes en Reimer - Sehested, død 1590, er en søn af Benedikt Sehested til Melvedgaard (det tidligere Hjortspring) er uvist.

Senere nævnes gården ikke i forbindelse med adelige ejere. I en forteghelse over tiende til kirken fra Almsted 1605, nævnes foruden 7 andre boelsmænd i byen Hans Persen i Almstedskov Jørgen Lousen i Smørhul og Christen Hansen i Skovgaard. De tre sidstnævnte er sikkert boelsmænd i gaardene Gyden, Smørholm og Naskersgaard.

Christen Hansen i Skovgaard er sandsynlig far far til Christen Møller, som 1688 findes som boelsmand i Naskersgård, i henhold til tiende fortegnelsen 1688/89. Christen Hansen som nævnes 1601 og 1605 i Skov-gaard er således sandsynlig stamfaderen til slægten Møller som endnu idag er ejer af Naskersgaard. I pastor Fr. Crucows indberetning til kongen om tiende indtægter i sognet 1690, ses, at slægten Møller har siddet på gården før 1690. Raben, Sønderborg slot, fortæller i "

Fra Als og Sundeved, 11 hefte:

På ældre kort kaldes Naskersgaard også "Finnegaarden, men hvorledes dette navn er kommet frem, vides ikke. Imidlertid har gården fået sit gamle navn " Naskersgaard " igen.

Naskersgård, Gyden 25.

Naskersgård, Gyden 25. 1939 Det Kgl. Bibliotek.

Naskersgård, Gyden 25. 1989 Det Kgl. Bibliotek.

Gårdens beliggenhed.

Naskersgaard har førhen haft en anden beliggenhed, først i året 1818 er den, efter en brand, blevet genopført på dens nuværende beliggenhed. Den lå førhen mellem det voldsted og statskoven Fryndesholm. Den mark hvor gaarden har ligget, kaldes almindeligt : e husstej = husstedet. Gårdens oprindelige beliggenhed svarer til navnet. I et sumpet krat lige nord for gården, ligger det gamle voldsted. Omkring dens endnu synlige firkantede pold med voldgraven, har der før været sump. Det er måske det gamle Naskær efter hvilket gården har fået navn. Chr. Knudsen fortæller, 1857: " Indtil for få år siden var der tydelig spor at se af borgstedet med graven uden omkring, der var af sædvanlig størrelse og form, som de øvrige borge på øen har haft. Den nuværende ejer, Hans Møller lod efter merglingen borgstedet afgrave med hvilken jord han fyldte graven og mergelgraven. Der fandtes intet særligt ved denne lejlighed med undtagelse af murbrokker og sten. Det kunde ses, at den har været opbygget af munkesten. I folkemunde fortælles, at gården er brændt hvert 100 år. En spådom gik ud på, at den igen skulde brænde 1918. Det skete imidlertid ikke. Men alligevel blev gården udsat for et stort uheld. Den 2. december 1917 tog en stærk storm fat i en lade og væltede tagstolen og syv fags længder. Så måtte der jo bygges op igen.

I en fortegnelse over kirkevæрге for Notmark kirke for 1585 - 1662 nævnes :

1. 1589 - 1593 Nis Jensen Nassesgaard (den ældstkendte bruger)
2. 1593 - 1605 Jes, Molt Hundslev
3. 1605 - 1615 Niels eller Nis Rasmussen i Kattrø
4. 1615 - 1651 Daniel Jørgensen Krukow på Klinkbjerg i Notmark
5. 1631 - 1662 Jep Thomsen

Slægten Jacob Hansen Møller på Naskersgård, Almsted.

Slægtens gård siden 1601, muligvis endnu i tidligere tid.

1. Christen Hansen i Skovgård, nævnes 1601 i fortegnelsen over tienden til Notmark kirke. Han nævnes her sammen med Jørgen Lousen i Smørhul og Hans Persen i Almstedskov. Disse tre boel må uden tvivl være Naskersgård, Smørholm og Gyden.
Chr. Knudsen , 12, s. 152.

2. Hans Møller i Naskersgård nævnes 1667 i tiendefortegnelsen til Notmark kirke og 1668 / 1669 i jordbogen over Rumohrsgaards festere. ((Landsark. Acta C, nr. 180.)
Augustenborg Distrikt)

År 1713, 3. advent begravet Merete Møller, Naskersgaard som antagelig er hans kone.
Børn : 1714, Quasimodo, søndag, copuleret (viede) Hans Foget og Hans Møllers datter.

3. Christen Møller nævnes 1688 /89 i tiendefortegnelsen til Notmark kirke, Christen Møllersdatter. Syndet, døde 1690, begravet 1. juni.

4. Hans Møller nævnes 1712 og 1733 i jordbogen over Rumohrsgaards festere. Det må antages at være en søn af formanden, Christen Møller. 1697 den 22. september copuleret Hans Møller og Kirsten Jacobsdatter Elholm at Tandslet sogn.

Børn :

1. Christen, født 1688, begravet 2. påskedag 1698.
2. Margrethe, døbt 19. 3. 1700, begravet 3. advents 1713.
3. Chresten, døbt 1704, 1. søndag efter Hellig tre Konger.
4. Sindet, døbt 1706, 18. søndag efter Trinitatis.
5. Peter, Hans Møllers søn døbt Rogate søndag. 1713. Christen Elholm holdt ham.

Hans Møller Naskærsgaard døde 1743 i februar.

5. Christen Hansen Møller nævnes blandt boelmænd i Almsted i jordbogen over Rumohrsgaards fester i 1751. Han var født 1704, døbt 1. søndag efter Hellig tre Konger og døde 19 Januar 1785 i Naskersgård 82 år.

1743 den 11. oktober blev Christen Hansen Møller viet til Kirsten Peders datter af Almsted.

(i fortegnelsen over boelsmænd i Almsted i 1712 nævnes kun en boelsmand med navnet Peder nemlig Peder Jepsen på Bondegården.

Det er derfor sandsynligt at Kirsten Pedersdatter er hans datter.)

Børn :

1. Anna Marie, født 1744
2. Peter, født 1744
3. Syndet, født 1751
4. Christen, født 1755
5. Syndet, født 1756
6. Christen, født 1757.

År 1740 er født en søn Hans Christensen Møller, men det må være med en tidligere kone at Christen Hansen Møller, som måske er død før 1743, da han bliver gift med Kirsten Peders datter af Almsted.

6. Hans Christensen Møller født 1740, søn af formanden, han er død 2. 5. 1825 i Naskersgård.

Den 3. 11. 1769 blev han viet til Anna Kirstine Jacobs. Hun døde 25. 7. 1811, 69 år. født ca. 1742.

Børn :

1. Anna Marie født 1770.
2. Christen , døbt 12. søndag ester Trinitatis 1772.
3. Jacob , døbt 4. søndag efter Hellig tre konger, 1775
4. Hans , født 1779
5. Peder født 1781 døde 1785, 23. 8. 4 år.

Folio 841. 1795, 16. 1. blev Hans Christensen Møller formynder for præsteinderste Povl Jessen Bytzows børn Notmarkskov, Margrethe 82, år. (Syndet 5 år og Hwlen Marie 1 ½ år).

7. Jacob Hansen Møller i Naskersgaard nævnes 1794 i kontrakten mellem boelsmændene i Almsted og smeden i byen.

Han var født 1775, søn af formanden Hans Christensen Møller i Skoven, og døde 20, 11. 1833 i Naskersgaard. Han blev gift 9. 12. 1797 med Margrethe Bytzau i Kattry. Trolovet 7. 11, gift 9.12. med Anne Margrethe datter af boelsmand Peter Bytzow i Kattry (Kattrygård). De havde hendes fødegård, Kattrygård fra 1798 til ca. 1823.

Børn :

1. Hans Møller født 12. 10. 1800.
Anne Marie født 27.11. 1798.
2. Christen Jacobsen Møller, født 14. 11. 1805
3. Jacob Møller, født 15. 4. 1807 Ved hans konfirmation i 1823 benævnes bostedet Fingaard i stedet for Naskersgaard.
4. Anne Christine, født 30. 6. 1810.
Peter Møller født 28. 3. 1803, han blev eftermand på Kattrygård.

Efter datteren Anne Christines fødsel 30. 6. 1810 døde moderen Anne Magrethe 6. 7. 1810.

Enkemand Jacob Hansen Møller blev 7. 12. 1810 gift med Elenore Elisabeth, datter af arvegårdsmøller Christian Hansen ved Østerholm. Dette ægteskab var barnløst. Jacob Hansen Møller døde 20. 11. 1833 i Naskersgård, 59 år. Hans enke Elenore Elisabeth døde 9. 12. 1859 på Østerholmsmølle, 80 år, hvor hun havde opholdt, sig de sidste to år.

Sønnen Christen Jacobsen Møller født 14. 11.1805 blev 8. 3. 1834 gift med Marie Danielsen født 22. 4. 1807, datter af boelsmand Hans Christian Danielsen og hustru Kirsten Johannsen på art. 2. nu Terps gård i Notmark.

8. Hans Jacobsen Møller formandens søn, født 12. 10. 1800 i Kattrø.

Han døde 28. 12. 1881, 81 år gl. i Naskersgaard. Blev 27. 4. 1833 gift med Cathrine Marie Møller, født 10. 8. 1811 i Padholm, datter af boelsmand Jacob Petersen Møller i Padholm og hustru Marie Elisabeth Petersen, datter af smeden Hans Petersen i Almsted. Han overtog gården 28. 3. 1833 og skulde ifølge skiftet betale sine søskende (se bagsiden)

- Børn :
1. Jacob Hansen Møller, født 26. 4. 1834, han fik gården.
  2. Anna Margrethe, født 2.9. 1836.
  3. Hans Hansen Møller født 28. 6. 1838.han blev gift med Anne Marie Jessen, født 1837 i Bodstedvrå, Østerholm. De overtog hendes fødested parcelstedet i Bodstedvrå.
  4. Peter Hansen Møller født 16. 10. 1840. han døde 1850.
  5. Marie Elisabeth Møller, født 31. 3. 1842. Blev gift 1862 med Chresten Jørgensen, Stolbro.
  6. Cathrine, født 2. 12. 18, gift med Jespersen på Egenmark.

9. Jacob Hansen Møller født 26. 4. 1834 i Naskersgaard, Søn af formanden Hans Jacobsen Møller og hustru Cathrine Marie født Petersen. Han blev 7.2. 1862 gift med Marie Cathrine Eriksen, født 18. 5. 1838 på Hagelbjergmosegaard datter af boels- og synsmand Hans Eriksen og hans første hustru Marie Cathrine født Hess, født 28. 6. 1806 i Notmark på art. 3 (nu Ernst Jørgensens gaard.) Hun var datter af boelsmand Peter Nicolai Hess og hustru Marie Cathrine Christensen Hess, fra Hundslev art. 9, nu Christen Højs gaard. (Boels og synsmand Hans Eriksen Hagelbjergmosegaard var gift anden gang med Cecilie Catnrine født Andresen, født 1808 i Hundslev, datter af indste Andreas Andresen og hustru Maren). Overtog gården ved skifte 24. 10. 1865. Jacob Hansen Møller døde 26. 5. 1897 på Diakonissestiftelsens hospital i Flensborg. Hans hustru Marie Kathrine, født Eriksen døde 4. 11. 1918 på Naskersgaard.

til broderen Kristen Jacobsen Møller	500 rdl cour. -	800 rbdl sølv
søsteren Anne Marie hjemme	250 rdl cour. -	400 - rbdl sølv
søsteren Margrethe Elisabeth i Katry	250 rdl cour. -	400 - rbdl sølv
søsteren Anne Kjestine	250 rdl cour. -	400 - rbdl sølv

Ifølge folio 2744 , Skyld - og panteprotokollen og Nebenbuch 19 198 skulde Jacob Hansen Møller ved skifte af 10.12. 1865 betale søsteren Cathrine Marie Møller 2 062 mark 8 skl. og give hende, når det forlandes, dog kun en gang, den næstbedste af boelets køer. Endvidere, så længe hun ikke er forsørget, efter fratræderens død fribenyttelse af aftægtshuset. Til fratræderen og hans kone aftægt for livstid.

10. Hans Jacobsen Møller og Dorothea Marie født Hansen

- Børn:
1. Jacob Hansen Møller, født 3. 3. 1892 på Naskersgård Han fik gården.
  2. Hans Hansen Møller , født 3. 9. 1893 , og døde 27. 9. 1893 på Naskersgaard.
  3. Marie Cathrine , født 8. 6. 1895 og døde 19. 6. 1897 på Naskersgaard, 2 år gl.

11. Jacob Hansen Møller født 3. 3. 1892 i Naskersgård, søn af formanden og Dorothea Marie født Hansen. Han overtog gården 1922. Blev gift 2. 6. 1918 med Marie Christine Lind født 28. 12. 1895 i Frederiksgård datter af boelsmand i Helved og senere komuneformand i Frederiksgaard, Lauritz Lind og hustru Anna Cathrine Jespersen.

Lauritz Lind var født 15. 2. 1856 i Stolbro døde 14. 11. 1923 i Helved. Han var søn af boelsmand Hans Petersen Lind i Stolbro, født 25. 9. 1825 og døde 19. 7. 1896. i Stolbro som var gift 30. 5. 1851 i Egen kirke med Anne Kirstine, født 4. 9. 1826 i Elstrup og døde 17. 11. 1879 i Stolbro. Lauritz Linds hustru gift 1. 5. 1883 i Egen, var Anne Cathrine Jespersen, født 12. 6. 1857 i Dynved, hun døde 23. 7. 1939 i Helved. Hun var datter af boelsmand Jacob Jespersen i Dynved født 31. 8. 1833 og hans hustru, gift 30. 11. 1854, Marie Christiansen Møller, født 3. 8. 1833 i Dynved, datter af boelsmand Nicolai Adolph Møller og Anne Kirstine Frederiksen.

Lauritz Lind og Anne Cathrine Jespersens børn:

1. Anne Kirstine Lind født 25. 6. 1883
2. Cathrine født -
3. Marie Lind, født 14. 7. 1885, blev gift med bygmester Asmussen i Hundslev, senere Haderslev.
4. Hans Lind, faldt i Frankrig 1918.
5. Jacob Lind, født - blev gaardmand i Skovby.
6. Anne Marie, gift med Peter Smidemann i Asserballeskov
7. Christine, født 28. 12 1893 gift med Jacob Hansen Møller.

9. Jacob Hansen Møller og hustru Marie Cathrine født Eriksen

Børn:

1. Marie Cathrine Møller, født 28. 5. 1862 i Naskersgård. blev gift 25. 1. 1883 med boelsmand Nicolai Nielsen på art. 12 i Almsted. De overtog hans fødeboel. Han var en søn af boelsmand Christian Christiansen Nielsen i Almsted, født i Østerby, egnen og hustru Christine Marie født Rasmussen, i Almsted.
2. Cathrine Marie, født 2.6. 1895 i Naskersgaard blev gift 9. 5. 1890 med husmand og snedkermester Niels Mathiesen art. 54 (nu. Jørgen Mathiesen) i Notmarkslov. Han var født 11.4. 1860 søn af kådner Peter Mathiesen og hustru Elisabeth født Hansen på art. 34 i Notmark skov.
3. Hans Jacobsen Møller, født 8. 5. 1867 i Naskersgaard, Han fik boelet.
4. Margrethe Møller født 31, 1. 1869 i Naskersgård
5. Anne Christine Møller født 9. 4. 1871 i Naskersgaard, gift 19. 9. 1895 med boelsmand Christian Hansen født 4. 4. 1869 på gården Lille Skærtøft som søn af boelsmand Christian Hansen og hustru Cathrine Marie født Tajsen. De fik hans fødegaard Lille Skærtøft.

10. Hans Jacobsen møller født 8. 5. 1861 på Naskersgård, søn af formanden og hustru Marie Cathrine født Eriksen. Han blev gift 6. 11. 1891 med Dorothea Marie, født Hansen, født 28. 6. 1867 i Lille Skærtøft, datter af boelsmand Hans Christiansen Hansen født 11. 7. 1834 og død 5. 9. 1916 på Lille Skærtøft, og hans hustru Cathrine Marie født Thaysen, født 9.8., 1845 i Asserballeslov datter af sømand Simon Thaysen og hustru Dorothea Marie i Asserballeskov. Hans Jacobsen Møller døde 16.9. 1938 i Hvilhøj hans hustru Dorothea Marie døde 10. 1. 192 i Hvilhøj.

11. Jacob Hansen Møller og Marie Christine Lind s

Børn :

1. Hans Jacob Møller født 7. 10. 1918. Praktiserende læge i Guderup.
2. Dorothea Marie Møller, født 6. 8. 1925. Hun overtog gården.

12. Henrik Lassen og Dorothea Marie Møller, kaldet Doris Møller. Henrik Lassen født 15. 3. 1920, søn af købmand Peter Lassen i Notmark, født 12. 3. 1882 og hustru Christine født Marcussen. De overtog gården.

Historiske oplysninger om Naskersgaard.

I Adelsbog 1940 (2. Stamtavler) anføres:

Reimer Sehested

skrives 1561- 65 til Naskersgaard i Notmark sogn, 1569 til Ornum i Kosel Slesvig (som købtes af svogeren Otto Rode og solgt 1575 til Povl Brockdorff) 1570 til Marsbøl, Rylskov, Slesvig, 1575 til Marsum Nordstrand, (købt af svogeren Otto Rode).

Reimer Sehested solgte 1578 Naskersgaard til Hertug Hans den yngre..

Reimer Sehested blev i året 1566 sendt til Norge, hvor han døde 23. 6. 1590.

Hans børn :

1. Henrik
2. Mette
3. Cicilie
4. Polette.

Hertug Hans den Ældre fra Hertug Hans synes Naskersgård at være kommen i slægten Joakim Brejde til Søburgaardes eje. År 1586 blev Joakim Brejdes datter Anna Brejde gift med Detlev Rumohr til Dyttbøl og Orefeldt i Angel, som dette år blev ejer af Søburgaarde og herefter kaldte den Rumohrsgaard.

Detlev Rumohr solgte 1601 Rumohrsgaard til Hertug Hans den yngre for 33.000 rigsdaler, med tilhørende boel og kaad deraf:

Ketting	6 boel	og	5 kaad
Koldkjær	5 boel	og	4 kaad
Hummersleie	1 boel	og	1 kaad
Almstede	1 boel	og	1 kaad
Almstedeholz	1 boel	og	7 kaad
Nuttmarch	3 boel	og	11 kaad
	17 boel		19 kaad

Det i Almstedeholz nævnte boel er sandsynlig gården Naskersgård.

Ved Hertug Hans den yngres opdeling af sit bo og efter - følgende fallit, kom Rumohrsgård i Kronens eje, og i året 1668 overlader Amtmand Kaj Ahlefeldt som kongens guvernør over Als, gården Runohrsgård til hertug Ernst Gynther på Augustenborg for 38.500 rigsdaler. Hertugen påtog sig de gamle restancer af contributionen på 7.189 rigsdaler 4 skl. så udbetalingen blev 31.312 rdl. 44 skg.

Der hørte da 45 boel og 70 kaad til Rumohrsgaard,

Således er Naskersgård sammen med de andre boel i Almsted kommet til Rumohrsgård og under den første hertug Ernst Gynther på Augustenborg og dennes efterkommere.

Vedrørende Ornum ved Kosel, skriver Johann von Schröder 1838:

Ornum, adeligt gods ved Slien, hovedgården ligger 1 mil nordvestlig fra Eckerførde, i Cosel sogn. Dette gods som var kontribuert til 12 plove, var i ældre tid et selvstændigt gods, som 1533 ejedes af Marquard Sehestedt. Han døde 1562. Som senere ejere nævnes Heinrich Hoekens enke og arvinger, Cay von Ahlefeldt 1635, hvorefter det kom i Markvard Rantzaus besiddelse og hans efterfølgende ejere af godset Eehelsmark og blev anset som en mejrigård til Eshelsmark. Godset Ornum hvortil byen Messunde hørte, var på 1602 tdr. (regnet til 240 roden). Hovedgården var på 809 tdr. Reimer Sehested har formodentlig været en søn af nævnte Marquard Sehested.

I *Sønderjydske Aarbøger 1897* skriver A.D.Jørgensen:

“Herregårdene på Als i det 16. århundrede” side 120:

I landsregisteret fra 1565 nævne en Rejmer Sehested til “Naskesgaard på Als. Om denne mand har været en søn af Benedikt Sehested og Karen Holk og broder til Anna Hartvig er uvist. Gården lå i Almsted, Notmark sogn, og kaldes senere Nassersgård. Formen Naske(r)sgård er dog sikkert nærmere oprindelsen, men ikke let at tyde. Turde man tro, at det stammede fra meget gammel tid, kunde det tydes som naskær (oldnordisk nar, nås, et lig) et ligkær, en mose eller et vand, hvori lig nedsænkes, ligesom man har navnet tyvkær for det sted, hvor tyvekvinde nedsænkedes, (medens mændene blev hængte).

Finggaard - Naskersgaard i Notmark sogn.

I gårdens ældste historie kaldes den 1578 Naskersgaard, men i en tidsperiode i 1800 tallet kaldes den “Finggaard”. Hvorledes navnet er fremkommet vides ikke, men det er sandsynligt kommet af navnet på den parcel 28 G 3, beliggende syd for gården og benyttes som have. Det kaldes “e Finn”.

Gårdens marker benævnes den dag idag, fra nord: e husstej, det er den mark hvor gården forhen har ligget, - et areal syd for den gamle boplads kaldes endnu - e svinmaj (hvor svinene har færdedes.) Herefter følger “bjerget”, Overhav, Høgsmose, Kroget og Huitmandsstykket, kaldet til daglig “e Jollmandsstygge”. Disse navne findes påtegnet på katasteramtets kort af 1878, her står også navnet “Finggaard”.

I Notmark kirkebog nævnes 1823 ved Jacob Møllers confirmation, Finggaard, for hans bopæl, Det må således have været i brug gennem hele 1800 tallet.

Men gennem 1900 tallet har gården atter fået sit gamle navn Naskersgaard.

Historiske oplysninger om Naskersgaard.

I *Sønderjydske Aarbøger 1897* skriver A. D. Jørgensen:

Herregårdene på Als i det 16. århundrede, side 120.

I langsregisteret fra 1565, nævnes en Reimer Sehested til Naskesgaard, paa Als. Om denne mand har været en søn af Benedikt Sehested og Karen Holk til Melletgaard i Svenstrup sogn, det senere Hartspring, er uvist. I årskriftet Fra Als og Sundeved, hefte 57, år 1979, skriver Henrik Fangel: Adel og Hertuger på Als og Sundeved, side 42: Reimer Sehested nævnes ca. 1560 til Naskesgarden, han var muligvis en broder til Sivert og Bartram Sehested. Naskærsgård ejes senere af Heinrich von Rumohr, der 1600 skødede den til hertug Hans den yngre.

I Dansk Adelsbog 1940, anføres: Reimer Sehested skrives 1561 - 65 til Naskersgaard, i Notmark sogn, 1569 til Ornum i Kosel Slevig (som købtes af svogeren Otto Rode og solgt 1575 til Povl Brockdorff) 1570 til Marsbøl, Rylskov, Slesvig. 1575 til Marsum Nordstrand, (købt af svogeren Otto Rode.

Reimer Sehested blev i året 1566 sendt til Norge, hvor han døde 23 maj 1590.

Hans børn:

- Henrik
- Mette
- Cecilie
- Polette

Trap 1967. side 1278 skriver: Naskærsgård, nø. for Almsted, der på ældre kort kaldes Finnegård, skal have været en adelig gård, som landregisteret 1565 indehavedes af Reimer Sehested. Senere nævnes den ikke i forbindelse med adelige slægter, men er kommet ind under Søbo, det senere Rumohrsgård, som almindelig bondegård. Ved delingen 1593 mellem brødrene Detlef og Henrik Rumohr fik Henrik Naskærsgård. En slægt Møller har haft gården fra før 1690. Voldstedet spores endnu.

Kilde : *Fra Als og Sundeved 11. Søndj. Aarbøger 1897, s. 120.*

Naskærsgaard - Naskersgård.

Matrikel 8. af Almsted ejerlav, Augustenborg herreds Skyld - og panteprotokol folio 841.

Areal 1876 - 32 73 95 ha. = 536,34 thaler reinertrag - (netto udbytte). Ejendomsskyld i 1920 = 59.500 kr. grundskyld 38.500 kr.

Naskersgård har tilforn været et junkersæde og skal have haft navn efter en junker "Nasker". Sådan fortæller Christian Knudsen bind 3-48. Naskersgård har førhen haft en anden beliggenhed, i et sumpet krat nord for gården ligger det gamle voldsted. Her lå gården mellem det voldsted og statsskoven Fryndesholm. Først efter en brand 1818 er gården blevet genopført på dens nuværende beliggenhed. Den mark hvor gården har ligget, kaldes almindeligt: "e husstøj" = husst-edet.

Gårdens oprindelige beliggenhed svarer til navnet, i det sumpede krat.

Christian Knudsen fortæller 1857, "Indtil for få år siden var der tydelige spor at se af borgstedet med graven udenomkring, der var af sædvanlig størrelse og form, som de øvrige borge på øen har haft. Den nuværende ejer, Hans Møller lod efter mergligen borgstedet afgrave med hvilken jord han fyldte graven og mergel-graven. Der fandtes intet særligt ved denne lejlighed med undtagelse af murbrokker og sten. Det kunde ses, at den har været opbygget af munkesten.

A.D. Jørgensen giver i Sønderjydske Årbøger, årgang 8. side 120, i sin afhandling : Herregårdene på Als i det 16. århundrede, følgende oplysninger om navnet : Navnet Naskærsgaard er sikkert ældgammelt, og det kan tydes som " Naskær " (oldnordisk nar, nas lig) altså Lig-Kær en sump eller et vand, hvor lig nedsænkes, ligesom navnet " Tyvkær) for det sted, hvor Tyvekvinde ned-sænkes, medens Mændene blev hængte.

I Sønderjydske Stednavne skrives gårdens navn, kirkeregnskab 1645 Naskesgaard, kirkebog 1696 Nassesgaard, jordbog 18. århundrede Noschsgaard, Schrøder 1837 Nassesgaard Old-eskop Naskersgaard, Opt. 1921 Naskærsgaard.

Generalstabskort Naskærsgaard, Postadresse Naskersgård. Forledet er snarest et slægtsnavn Nasser.

Reimer Sehested har solgt Naskersgård omkring 1578 til Asmus Joachim Breide som ejede det gamle adelige gods Søbogaarde, som senere blev kaldet Rumohrsgård. Hans eneste datter Anna Breide blev 1579 gift med Detlev Rumohr til Dyttbøl og Orefeldt i Angel, som overtog Søbogaarde. Ved delingen mellem brødrene Detlev og Herik Rumohr tilfaldt Naskersgård Henrik. Detlev Rumohr solgte år 1600 Søbo til hertug Hans den Yngre, med 17 gårde og 2 møller, for 33.000 rdl, og omdøbte hovedgården Søbo til Rumohrsgård.

Af de medfølgende fæstegårde og kådnersteder var:

Ketting	6 boel	og	5 kåd
Koldkjær	5 boel	og	4 kåd
Hummersleie	1 boel	og	1 kåd
Almstede	1 boel	og	1 kåd
Almstedeholz	1 boel	og	7 kåd
Nyttmarch	3 boel	og	1 kåd
	17 boel	og	19 kåd

Det i Almstedeholz nævnte boel er sandsynligvis gården Naskersgård. Selv om det var Henrik Rumohr som 1693 fik Naskærsgård tildelt, blev den, ifølge Adel og hertuger på Als og Sundeved sammen med en lang række andre boel den 13. december 1600 solgt til hertug Hans den yngre. Ved arvedelingen efter hertug Hans 1622 tilfaldt Rumohregård, sammen med Nordborg, Østerholm, Melletgård og Ballegård sønnen til hertug Hans Adolph der imidlertid døde 1624. På hans dødsleje havde broderen hertug Alexander afkøbt ham godserne Østerholm, Melletgård og Rumohrsgård, men ved de efterfølgende stridigheder med brødrene måtte Alexander give afkald på de to førstnævnte hovedgårde, men Rumohrsgård beholdt han. Senere ved den sønderborgske hertuginies konkurs 1667 fik amtmand i Haderslev

Cai von Ahlefeldt Rumohrsgård overdraget, men solgte kort efter hovedgården til hertug Ernst Gynther på Augustenborg for 58.500 rdl. Ved salget 1667 hørte under Rumohrsgård i:

Notmark	4 gårde	7 kåd
Hundslev	16 gårde	21 kåd
Sebbelev	7 gårde	6 kåd
Ketting	6 gårde	8 kåd
Almsted	11 gårde	31 kåd

Tilsammen 44 boel 73 kåd, eller 27 boel og 74 kådner var bleven fæstere siden hertug Hand den Yngre købte Rumohrsgård år 1600.

Således er Naskærsgård sammen med alle de nævnte boel og kådsteder kommet under de augustenborger hertuger indtil 1848, og siden til 1860 som fæster under den danske stat. Fra dette år blev det muligt at købe sig fri til selvejerbondejord.

Naskersgård, også kaldet “ Fingård “ i Notmark sogn.

I gårdens ældre historie kaldes den 1578 Naskersgård, men i en tidsperiode i 1800 tallet kaldes den

“Fingård “. Hvorledes navnet er fremkommet vides ikke, men det er sandsynligt kommet af navnet på den parcel 28 G 3, beliggende syd for gården og nu benyttes som have, som kaldes “e fin“, og navnet er så fremkommet, efter at gården efter branden i 1818, er opbygget på den nævnte parcel “e fin”. Gårdens marker benævnes den dag idag, fra nord: “e husstej”, (det er den mark hvor gården førhen har liget), og et areal syd for den gamle boplads, kaldes endnu “e svinmaj”, hvor svinene har færdedes. Herefter følger, bjerget, overhav, høgsmose, kroget og huitmandsstykket, kaldet til daglig “e jollmandsstykke”. Disse navne findes påtegnet på katasteramtes kort af 1878. her står også navnet Fingården.

I Notmark kirkebog nævnes 1823, Jacob Møllers confirmation, Finggaard for hans bopæl, og det har været i brug gennem det medste af 1800- tallet, men fra slutningen deraf, har gården atter fået sit gamle navn Naskersgård.

Syd for Fryndesholm skole, tæt ind til statsskoven Fryndesholm ligger "Naskersgård".

Historisk Samfund for Als og Sundeved har udgivet en række hefter:

"Fra Als og Sundeved". I hefte 11:

"Fra Notmark Sogn" fortæller daværende museumsinspektør J. Raben, Sønderborg om

"Naskersgård": Nordøst for Almsted ligger "Naskersgård", tilhørende gårdejer (oldnordisk nar, nas lig) ligkær, en sump eller et vand, hvor lig nedsænkedes, ligesom man har navnet tyvkær for et sted, hvor tyvekvinde nedsænkedes, medens mændene blev hængt. "Naskersgård" er en gammel adelig gård.

I landsregisteret fra 1565 nævnes en Reimer Sehested til "Naskersgård" på Als. Om Reimer Sehested, død 1590, er en søn af Benedict Sehested til Melvedgård (Hjortspring) er uvist. Senere nævnes gården ikke i forbindelse med adelige ejere. Pastor Frederik Cruow har d. 11. juni 1690 indsendt beretning til kongen om forholdene i sognet omkring slutningen af det 17. århundrede. I forbindelse med tiende til kirken nævnes under byen Almsted en Christen Møller ud på Naskersgård. Som det ses i Pastor Fr. Cruow beretning har slægten Møller allerede siddet på gården før 1690. 13. generation overtog i 1984 gården. Gårdens oprindelige beliggenhed svarer til navnet. I et sumpet krat (nu skov) lige nord for gården ligger det gamle voldsted, hvor gravene endnu tydeligt ses. Omkring den omtrent firkantede pold med voldgraven har der før været sump, det er måske det gamle "Naskær", efter hvilket gården har fået navn. I en senere tid er gården efter en brand blevet flyttet. Den lå på en mark ved Gyden, mellem det gamle voldsted og statsskoven Fryndesholm. I 1818 brændte også denne gård, og den blev da opført, hvor den nu ligger. Marken, hvor gården lå indtil 1818, kaldes "Husstej" (Hus-sted). Den gamle gård har været bygget af munkesten. I folkemunde fortælles, at gården er brændt hvert 100 år. En spådom gik ud på, at den igen skulle brænde i 1818. Det skete imidlertid ikke. Men alligevel blev gården udsat for uheld. Den 2. december 1917 tog en stærk storm fat i den ene staldlænge og væltede tagstolen på syv fags længde. Så måtte der bygges op igen i 1918!

225 år med Bommerlunder: Sådan opstod ordet snaps.

Tysk slangudtryk som via Sønderjylland vandt indpas herhjemme og betyder »en lille mundfuld«. Kært barn har mange navne. Det gælder naturligvis også akvavitten. Hvem er således i tvivl om, hvad »en morgenbitter«, »en lille klar«, »en halv abe« osv. betyder? Det er imidlertid ikke disse vendinger, man benytter når man på en restaurant be'r om den krystalklare vederkvægelse til sildemaden. Så bestiller man en snaps. Det lyder jo så pænt og er et anerkendt, godt gammelt dansk patentord - tror vi da.

Men se, Bommerlunderakvavitten, der blev brændt for første gang i Bommerlund i Sønderjylland i 1760, og som er den første snaps, de endnu i dag kendes som mærkevare og kendt mange lande. Hvad betyder det garni tyske ord »snaps« så Kort og godt: »En lille mundfuld«. Er der noget at sige til at først sønderjyders og siden den øvrige befolkning har taget det ord til sig? I øvrigt menes det, Bommerlunderen er historiens første privilegerede snaps, idet vor Frederik V skal have givet Peter Schwennesen Bommerlund kro .....

Naskærgaard Voldsted

Borg/Voldsted, Historisk Tid (dateret 1067 - 2009 e.Kr.)

1934 Privat besigtigelse

Journal nr.: 97/55

Nationalmuseet, Danske Afd., Danmarks Middelalder og Renæssance.

Opmålingen er foretaget af Erik Olsen, lærer på Danebod højskole.

1954 Museal besigtigelse

Journal nr.: 97/55

Nationalmuseet, Danske Afd., Danmarks Middelalder og Renæssance.

Besigtigelse med henblik på fredning. Voldstedet består af en lav banke, uregelmæssigt firkantet og ca. 70 x 60 m stor, der ligger i plan med det omgivende terræn, kun adskilt fra dette ved en 3-4 m bred grav, der er 0,5 - 1,5 m dyb.

1955 Museal besigtigelse

Museet på Sønderborg Slot

Voldsted.

1955 Tinglysning

Journal nr.: 97/55

Nationalmuseet, Danske Afd., Danmarks Middelalder og Renæssance.

Et voldsted, bestående af en lav banke, uregelmæssigt firkantet, ca. 60 x 70 m, der ligger i plan med det omgivende terræn og kun adskilles fra dette ved en 3-4 m bred grav, for størstedelen tør, omend sumpet. I vest har graven karakter af en vandfyldt dam på indtil ca. 15 meters bredde. Denne dam afvandes ved en reguleret bæk, der løber østover som en smal rende i den sydlige voldgravs bund og udmunder i det lave engdrag øst for voldstedet. Banken er stærkt bevokset med løvtræer og krat. I dens nordøsthjørne findes en lav kantvold. På dette mindesmærke må der således ikke opføres bygninger af nogen art. Det må ikke beskadiges ved pløjning, gravning, bortførsel af jord eller tilførsel af jord, sten eller affald eller på nogen anden måde forstyrres. Med ejerens samtykke kan Nationalmuseet foretage undersøgelser af voldstedet. Det areal, der er underkastet ovenstående fredningsbestemmelser, findes angivet på det vedføjede kort, hvor det omgives af de der anførte servitutgrænser.

1955 Museal besigtigelse

Nationalmuseet, Danske Afd., Danmarks Middelalder og Renæssance

Planskitse af Naskærgaard. [Stedet er publiceret af D. Jørgensen, Herregaardene på Als, Sdb. Aarb. VIII, 120].

1985 Diverse sagsbehandling

Journal nr.: 7-M

Nationalmuseet, Danske Afd., Danmarks Oldtid

1985 Institutionssag uden journaldata

Haderslev Museum

2012 Periodisk tilsyn med fredede lokaliteter

Museum Sønderjylland